

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

SFÎNTUL
NICODIM AGHIORITUL

Cuvînt
pentru pocăință

Ediție îngrijită de Filotheu Monahul

Σοφίας
editura

București

CUPRINS

Înainte cuvântare	5
Partea întii	7
A doua parte	
<i>Care pagube își pricinuiesc mintuirii lor aceia ce păcătuiesc cu nădejdea că au a se mărturisi și a se pocăi.</i>	12
A treia parte	
<i>Pentru vindecarea a celor ce păcătuiesc cu nădejde că au a se mărturisi și a se pocăi</i>	21

Textul reproduce ediția din anul 1827 de la Sfânta Mă-năstire Neamț.

© Editura Sophia, pentru prezenta ediție

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
NICODIM AGHIORITUL, sfînt

Cuvînt pentru pocăință / Sfîntul Nicodim Aghioritul; ed. îngrijită de Filotheu Monahul – București: Editura Sophia, 2019
ISBN 978-973-136-615-9

I. Filotheu, monahul

2

ÎNAINTE CUVÂNTARE

Pentru care pricină oare omul întru toate lucrurile lui cele trupești se pleacă mai mult spre a se teme decît spre a nădăjdui, iară întru cele ale sufletului nădăjduiește mai mult decît se teme? Aceasta socotesc că urmează fiindcă își iubește puțin mîntuirea sa, de cum se cădea cu adevărat a priveghea, temîndu-se ca nu cumva va veni moartea în ceasul în care nu nădăjduiește, și îl va afla pe el nepocăit, pentru care are a se munci veșnic. Sînt mulți Creștini care, după cum zice Iov, beau păcatul ca niște apă (*Iov 15:16*). Pentru că fiecare dintre dînșii, mai-nainte de a păcătui, cugetă și zice: *Să păcătuesc, și mă voi mărturi-*

și, mă voi pocăi; iară după ce va păcătui și se va mărturisi, nu se mai grijește pentru păcat, căci zice: *M-am mărturisit, m-am pocăit.* O, rău gînd! De unde te-ai răsturnat să acoperi uscatul cu vicleșug! (*Sirah 37:3*). O, prea-vătămătoare de suflet amăgire și *mai-nainte prindere în minte¹ ce acoperi pămîntul cu păcatele! Din care adînc ai ieșit? Nu din altul, cu adevărat, decît din iad. Dar au nu se cade a te întoarce iarăși în iad, și a nu mai amăgi pe Creștini? Pentru aceea, noi vom vorovi în cuvîntul acesta pentru primejdia celor ce fără de frică păcătuiesc, și nu se grijesc a face o adevărată mărturisire și pocăință.

¹ Gr. προληψίς: „înțipărire mentală, părere preconcepță, prejudecată.” Sintagma „mai-nainte prindere în minte”, care traduce literal cuvîntul grecesc, revine foarte des în cuprinsul cărții. (n.ed.)

PARTEA ÎNȚII

Nu s-a aflat cîndva prea cu adevărat vreun neguțător atîta de necunosător, care fără de vreo nevoie să-și arunce lucrul său în mare, cu nădejde că are să-l ia iarăși înapoi. Cu toate acestea, se află atîția Creștini necunoscători care își leapădă de voie curățenia sufletului lor și Darul¹ lui Dumnezeu (care este cea mai mare dăruire ce poate în lumea aceasta a ne-o da nouă Domnul), cu nădejde că au a lua iarăși acea curățenie și acele cerști dăruiri prin mărturisire și pocăință. Si

¹ Gr. τὴν χάριν, harul. La fel ca în restul traducerilor vechi românești, nici aici nu se face distincție între „har” și „dar”, traducîndu-se peste tot prin „Dar” (marcîndu-se totuși diferența prin majusculare). (n.ed.)

Respe fac ticăloșii legăți de-a pururea ai iadului, cu nădejde că au a-și tăia lanțurile după pofta lor; și aşa dau în mîna Luceafărului¹ cheile sufletului lor, socotind că vor putea a le lua iarăși de la dînsul cînd vor voi. Si această greșeală nu este nouă la oameni. Mai ales aceasta a stat cea întîi ispită a lumii, cu care a îndemnat diavolul pe Eva de a călca porunca lui Dumnezeu, arătîndu-i ei milostivirea și bunătatea lui Dumnezeu și zicînd: „Nu veți muri cu moarte” (*Facerea 3:4*). Adică „Fa-ceți după pofta voastră, și nu se va întîmpla vouă nici un rău, căci Dumnezeu este foarte milostiv și bun”. Încă și însuși Adam care, după cum zice Apostolul, nu a fost amăgit ca Eva: „Si Adam nu s-a amăgit” (*II Timotei 2:14*), cu toate acestea s-a aşezat a fi tovarăș al Evei spre a mînca din rodul cel oprit, fiindcă a socotit că greșeala lui, măcar că era prea-grea, încă cu lesnire ar fi iertat-o Ziditorul său, după cum zice Sfințitul Augustin

¹ Lucifer. (n.ed.)

întru a unsprezecea carte a lui. Si după cum zice și alt Teolog al Bisericii: „A păcatuit Adam, gîndind la Dumnezeiasca milă.” Adică a greșit Adam socotind că milostivirea lui Dumnezeu nu l-ar fi pedepsit pe el precum l-a înfricoșat.

Și ce altceva mai mult voiești spre adeverearea acesteia, frate? Cînd vezi că diavolul atîta a obrăznicit încît a mers a bate război și cu Însuși Domnul nostru Iisus Hristos, cîtezînd cu înceși armele nădejdii celei către Dumnezeu a-L birui pe El, pe care le-a uneltit foarte cu bună norocire de atîtea ori la alții? Pentru aceea vicleanul a sfătuit pe Domnul a se arunca jos de pe aripa bisericii, cu nădejde că Îngerii ar fi alergat îndată să-L ție pe El, ca să nu pătimească vreun rău, după porunca ce le-a dat lor Dumnezeu să păzească pe robii Săi: „Aruncă-Te pe Sine-ți jos; că scris este că Îngerilor Săi va porunci pentru Tine”, și: „Pe mîini Te vor ridica, ca nu cîndva să împiedici de piatră piciorul tău” (*Matei 4:6*).

Deci se cade a se minuna cineva că cu acest gînd amăgitor ispитеște adeseori vrăjmașul pe Creștini, îndemnîndu-i pe ei să se prăpăstuiască și să cadă în toată fărădelegea; și se adaugă la păcatul cel dintîi încă alte mii, cu această mai-nainte prindere în minte și nădejde că au a se mărturisi și că duhovniții au a-i ierta pe ei, alergînd ca niște Îngeri ai păcii ca să nu-i lase pe ei de a cădea în iad.

Însă aceea de care se cade a se minuna cineva este că Creștinii nu cunosc o amăgire atîta de pipăită și învederată a diavolului; și că ei arată atîta nemulțumire către Dumnezeu, căci uneltesc¹ mărturisirea și pocăința drept pricini ale păcatelor lor; și milostivirea și bunătatea lui Dumnezeu, ce este pricina a mîntuirii lor, ei o fac pricina de prăpastia și pierzarea lor. Si precum buruiana acea otrăvitoare ce se numește napellon își crește otrava sa cu însăși roua cea mai dulce a cerului, într-acest chip și ticăloșii aceștia își cresc

¹ Întrebuințează, folosesc (*n.ed.*).

otrava și moartea lor cu Sîngele cel preadulce și mîntuitor al lui Iisus Hristos, căci Sîngele acesta ce slujește la baia pocăinței și a mărturisirii, ca să cufunde tot păcatul lor, îl fac a slui, aproape a zice, spre a adăuga și a crește păcatele lor. Ah! Si se află mai mare vătămare decît aceasta? Si ce altceva este aceasta, decît că uneltim doctoria noastră spre lauda și biruința diavolului, precum se tînguiește Dumnezeiescul Amvrosie la această pricina: „Doctoria noastră însuși diavolului se face laudă” (*Cartea a 2-a pentru pocăință*)?

A DOUA PARTE

*Care pagube își pricinuiesc mîntuirii lor
aceia ce păcătuiesc cu nădejdea că au
a se mărturisi și a se pocăi*

Dar cine poate a arăta de ajuns pagubele ce își pricinuiesc loruși aceia ce păcătuiesc cu nădejdea că au a se pocăi? Eu cred că mulți Creștini au a se munci pentru această nădejde deșartă și amăgită, care puțin câte puțin îi duce pe ei în prăpastia cea înfricoșată a iadului, încît, măcar că cred că este gătită văpaie veșnică pentru aceia ce păcătuiesc, însă nu încetează păcătuind, fiindcă își socotesc tămăduirea păcatelor lor că este foarte lesnicioasă, precum este a se mărturisi și a lua un canon prea ușor pentru păcatele ce au lu-

crat; și așa de aici săn în pace și fără de grijă, punind în minte că cu aceasta și-au împlinit toată datoria lor.

Multe săn pagubele unora ca acestora ce păcătuiesc cu nădejde de pocăință, fiindcă ei, având lesnire de a-și mărturisi păcatele lor cu oarecare puțină umilință și punind în minte că intru aceasta stă toată pocăința lor, pentru această lesnire și nădejdea cea minciinoasă, cad apoi ticăloșii în patimi. Iară după ce vor cădea o dată, ei lasă de aici frîul părții celei cuvîntătoare și al luării-amintire, și aleargă ca niște dobitoace necuvîntătoare pe calea pierzării. Pentru aceea, cine poate număra căderile ce le fac? De câte ori află chip și loc îndemînatec, îndată cad în păcat. De câte ori va voi pofta lor cea rea, îndată cad. De câte ori le-ar veni lor gîndul cel rău, îndată cad și în lucru. Însă pentru cercare, să socotim oarecum ca să vedem câte și care oare pot a fi păcatele celor ce păcătuiesc cu nădejde de pocăință.